

faa uhyre Udgift til en Tværbane, saa svæktes vore Kræfter betydeligt til senere at faae en Længdebane udført, thi give vi 320,000 Rd. aarlig for en Tværbane, komme vi rimeligviis til at gaae ind paa de selsamme Bilskaar for Resten af Banerne i Jylland, nemlig at give fuld Garanti for det hele Beløb, og derved ere vi inde paa Forrentningen af 25 til 30 Millioner. Hvor kjedsommelig det end er at komme med statistiske Beretninger, skal jeg dog give en eneste Oplysning om, hvilken Betydning Aarhus har som Handelsplads. I 1855 har den hele samlede Udførsel fra Aarhus af alle mulige Producter ikke beløbet sig til mere end 840,000 Rd. Jeg har taget Gjennemsnitsværdien, ikke efter de store Priser, der gjaldt for Aarets Producter, men jeg skal for at forebygge enhver Misfarelse, bemærke, at jeg har beregnet Prisen til 7 Rd. for Hvede, 4 Rd. for Rug, og for Havre og Byg tilsammen 3 Rd.; dette udgjør 840,000 Rd., naaget Udførselen det Aar forekom meget større end ellers, idet der nemlig er udført 220,000 Tønder Kornvarer, hvilket er et meget betydeligt Quantum. Naar man nu tænker sig det andet Endepunkt (foruden den interessante By Viborg), Struer, saa vil man naturligtviis finde, at det er Værdier, som tilsammentagne forekomme saa ubetydelige imod en Rentegaranti af 320,000 Rd., at vi maae være noget ængstelige ved at gaae ind paa saa enorme Offre fra Statskassens Side.

Ved den Maade, hvorpaa jeg har foreslaaet at bemyndige Regjeringen til først at understøtte Anlægget af en Længdebane, og,

naar det viser sig umuligt, af den foreslaaede Tværbane, er der givet Regjeringen fuldkommen frie Hænder med Hensyn til Maaden, hvorpaa den vil yde sit Tilskud. Det skulde gjøre mig meget ondt, om den høitærede Minister idetmindste ikke vilde gaae ind derpaa. Han har kun forlangt en tør Rentegaranti af 8 Millioner, altsaa 320,000 Rd., men lad os nu see, hvorledes det vil gaae, naar man henvender sig til den Entrepreneur, der skal bygge Banen. Sæt, at han antager at kunne bygge denne Bane for 6 Millioner eller 6,200,000 Rd., hvilken Priis vil han saa opstille? Jeg troer ikke, at jeg tager feil, naar jeg siger, at han vil fordrø 8 Millioner Rigsdaler; thi hvorved reiser han Penge? Ved at kunne udstede Actier, hvorpaa der tilsiges den kongelige Danske Regjeringens Rentegaranti til et Beløb af 4 pCt., og denne Rentegaranti indtræder ikke, før idetmindste efterhaanden som Banen bygges, men han maa skaffe sig Penge paa Actierne, før han kan faae Papiret med Regjeringens Paaskrift udleveret. Man behøver ikke at være i stor Tvivl om Værdien af et saadant Papir; jeg taler ikke om den Værdi det senere faaer, men om den Værdi det har for Manden, der skal bruge Pengene, og man skal altsaa kun regne efter, hvad han strax kan faae for det. Dengang den Kongsørste Jernbane blev bygget, var ligeledes Regjeringens Garanti tilfagt, der blev udstedt de saakaldte Scrips, hvorfor Indbetalingen skete, og her har jeg en Regning over et Beløb, jeg selv har kjøbt i London, ikke til den laveste Cours, men da de vare begyndte at stige.